

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

juuni 2019 nr. 6 (216)

Sel aastal jätsid koolitee kodusaarel seljataha kaks tublit lõpetajat Joanna Kott ja Timur Aav. Palju õnne teile ja südikust ning uusi kogemusi ja õppimislusti Pärnu Ühisgümnaasiumis.

Kallid Timur ning Joanna

*Hooli ja hoia, hoia ja hooli,
imetle maailma mõlemaid pooli-
valget ja musta, külma ja sooja, päikest,
mis tõuseb ja siis läheb looja.
Imetle vaikust ja imetle tuuli.
Vahel on jaanuar, vahel on juuli,
vahel on vara veel, siis juba hilja.
See, mida külvad, kord kannab vilja.*

Sie oli Sulev Olli riim

Miol on oln au ning suur rõõm olla selle küli kasumise juures rohkem kui üheksa aastad.

Timur, esimene päe siia majasõ oli siol 14. novembril 2006 aasta. Olid siis 3 aastanõ.

Ning juba siis sai mia tunda omal naha piäl kui kiired jalad siol ond. Puaer korda jõudsi siolõ järke allõs muusiumi mäe piäl, miks just siäl? Ei põlõ raskõ arvata, sellepärast, et siäl oli ju emä, kis olõks võin Timuri arvatõs Timuri egä kell koo viä. Kodo aga olid ju uõtamõs memm, taat ning pissike mede Mirjuskin. Lastõaidõs olid siis oma kihnu kielegä nao pärl ning riäksid sedä jõlust kielt siiani ning kindlast kua edekohe.

Joanna, ei sua üle egä ümber kua sio esimesest päävast, mitte küll lastõaida, aga suisõssõ mängürühmä. Aasta oli siis 2005 ning 7. juuni, olid siis 2a 7 kuud vana. Joannaga olid luud uõpis teesed. Kui Timur juõsis majast vällä, siis Joanna majasõ sisse. Tämä juõsis ning trampis jalgu kui plaaniti tedä mõnõ päävä koo jättä. Ikka sellepärast, et kindlus, emä, oli ju seenä taga, sii samas majas. Kui Joanna läks kodo õhta magama, siis tõusis enämeeste sii koristaja ruumis diivani piäl, sest emä tüepäe akkas päelu varõmini kui lastõaid lahti tehti.

Ja sii nad nüüd ond, mitte enam lap-
sõd, vaid juba nuõrõd. Olõtõ oln, õigõ-
mini pidän olõma, akkajad ning tegu-
sad, sellepäräst et kellegi teese otsa
uata teitel ei olõss, aenult teeneteesele.

Ning teitele mõtõldõs pani mia mõnõd
read kirja.

Kahengõst

Mieles a-d ning pehmed b-ied.
Mjõllas selges saemõ nied?
Kudas lendes läin ond aeg,
kussõkohe tüürmes lae?

Ei me enam sedä tiä,
kudas tarkust võttis piäl!
Kas õpõtõs kua vaeva nähti,
tunnõmõ nüüd kõiki tähti.

Suurt ei põlõ imetki,
egäs tundis küsüti.
Me ju klassis kahengõst
ning liidettundis neljängest.

Sellepäräst palakiire
üritusi läbi viies.
Ju sie kasuks tulõb meitel,
aga aeg nüüd klaari teitel.

Mia soovi lõpõtajatõlõ julgõt piäleak-
kamist ning kõrgõt lendu!
Tänän!

Klassijuhataja Järve Elme

Kallid õpetajad, koolikaaslased, vanemad, sõbrad ja tuttavad!

Paljud teist on juba selles olu-
korras olnud, paljudel on see
veel tulemas. Aga täna on kätte
jõudnud minu ja Timuri eriline päev.
See eriline hetk, kus oleme lõpetanud
9. klassi.

Praegu ma ei suuda veel endale
ette kujutada, et pärast tänast ongi
Kihnu Kool minu jaoks läbi... Ma ei
oska veel öelda, kas ma peaksin ole-
ma rõõmus või kurb, aga ma tean, et
see päev jääb meile alatiseks meelde.

Meie Timuriga oleme väga erine-
vad inimesed. Mäletan, et kunagi
väga varajases lapsepõlves olime
head sõbrad, jooksimis möõda met-
si ja ehitasime omale puuõnne. Käi-
sime üksteise juures pannkooke küp-
setamas. Mäletan, et kunagi algklassi-
des leppisime alati enne tunni algust
kokku, et lähme toolide taha peitu, et
õpetaja meid üles ei leiaks.

Ma ei taha öelda seda, et praegu me
ei ole sõbrad. Me saame väga hästi
läbi ja ma ei oska ette kujutada, et
pean minema kuskile võõrasse koo-

li, kus oma klassikaaslasi ei tunne, aga
õnneks vedas meil nii, et Timur ja mina
lähme samasse kooli.

Meie klassis on olnud veel õpilasi,
kes samuti lõpetavad, aga mõnes tei-
ses koolis. Meil on olnud ka erinevaid
liitklassikaaslasi. Need klasside koos-
seisud muutusid pea iga aasta, ma ise-
gi ei mäleta enam, kellega koos me
liitklassis olnud oleme, aga meelde jää-
vaim on olnud viimane aasta. Sel aas-
tal oleme tunde jaganud koos Käro-
lini ja Rasmusega. Kõik tunnid koos
nendega olid väga naerurohked.
Ja siinkohal tahamegi meie Timuriga
tänada just teid, tulevased üheksan-
dikud, teie muutsite selle viimase aas-
ta palju kergemaks, kui see tegelikult
oli. Täname ka kõiki koolikaaslasi, kes
muutsid vahetunnid lõbusamaks, täna-
me õpetajaid, kes meile tarkust jagasid
ja me täname oma vanemaid kõige eest,
mis te meie heaks olete teinud.

Aitäh teile!

Joanna

Kihnus on Eesti moodsaim päästehoone

Jaanikuu alguses Suaru sadamas avatud päästehoone on kaasaegne ja mugav töökeskkond Kihnu päästekomandole ning politsei- ja piirivalveametile.

Kihnu päästekomando pealiku Ago Laose sõnul ei saa uut hoonet varem päästjate kasutuses olnud vana garaažiga üldse võrreldagi – kui enne ei olnud sisuliselt mitte midagi, siis nüüd on kõik olemas.

Spetsiaalselt päästehooneks ehitatud majas on kõik peensusteni läbi mõeldud ja kuna see on Eesti kõige uuem päästeteenistuse tarbeks ehitatud hoone, on see Laose hinnangul tõenäoliselt ka kõige moodsam. „Kõik tingimused on väga head – nii töö tegemiseks, olmeks kui ka harjutamiseks – kogu hinnang on ülivõrdes,“ lausus Laos.

Komandopealik rääkis, et kuu aja jooksul on hoone tuttavaks saanud, aga mõned pisiasjad vajavad veel seadistamist, näiteks temperatuuri reguleerimine. „See on tark maja, kõik on arvutite kaudu juhitav, meie ei näpi ise midagi ja seepärast võtab seadistamine aega,“ selgitas ta.

Kogu elektroonika on Tallinna peakontorist arvutite kaudu juhitav ja kaamerate nähtav. Laos toob näiteks uste lukustussüsteemi, mis toimib ainult magnetkaartide abil nii seest kui ka väljastpoolt ust avades.

Politsei- ja piirivalveametiga kahasse ehitatud majast on suurem osa päästeteenistuse kasutuses. Seal asuvad tuletõrjeautode boksid, väike töökojanurk, ruumid varustuse hoidmiseks ja hooldamiseks (näiteks hingamisaparaatide, tuletõrjevoolikut hooldamiseks), tuba riiete pesemiseks, kuivatamiseks. Päästjatel on head võimalu-

sed treenimiseks ja 13 meetri kõrgune õppetorn tuletõrjepordi harjutamiseks. Hoones on kõik vajalikud olmeruumid, köök, õppeklass, kaks puhkeruumi, kus neli magamiskohta öisteks valvekordadeks. Võrdluseks varasemaga, et garaažis ei olnud meestel võimalust käsigi pesta ja harjutama pidi õues.

Tark maja on generaatoritoidel, mis tähendab, et kui Kihnu peaks elektrita jääma, siis päästehoonesse jääb vool 72 tunniks. „Kui tekib kriisiolukord, on olemas koht, kus saab kriisikomisjon koguneda ja tavainimesed peavarju,“ selgitas Laos.

Uue päästehoone garaažis on kaks päästeautot, neist tuletõrjeauto on uus, paakauto on vanem ning riigil on plaan see paari aasta pärast uuema vastu välja vahetada.

Kihnu päästemeeskond on komplekteeritud: ametis on komandopealik ja kuus päästjat. Töö korraldus meestel ei muutunud, valve-meeskond on ikka kodus reageerimisvalmis, kuid nüüd on võimalus valvekorra ajal olla ka päästehoones, kui selleks näiteks sügistormide ajal vajadus peaks tekkima.

Ka politsei on hoones endisse seadnud. Kord nädalas Kihnus kohapeal käiv kons-

taabel jagab kabinetti komandopealikuga ja soovi korral saab politsei majas ööbida. Suveks on toodud Kihnu politseiauto ja politseinikud tulevad suuremate sündmuste ajal kohale kaatriga. Politsei kasutuses on kahekohaline arestikamber.

Hoonesse ehitati boks vabatahtliku merepääste paadi jaoks, kuid praegu on merepääste seltsil hoone kasutamiseks leping sõlmimata ja asjaajamine pooleli.

Kaasaegsete võimalustega hoone valmimine on oluline panus Kihnu turvalisusele. „Päästeautod on kindlalt hoitud ja riik kriisideks paremini valmis majas, mis ei sõltu elektrist,“ hindas Kihnu päästekomando pealik.

Ago Laose sõnul on nüüd hea võimalus kutsuda kihnlasi liituma vabatahtlike päästjatega, ta on varemgi püüdnud inimesi kokku kutsu-

da, kuid huvilisi pole leidunud. Ta loodab, et uus maja ja uued tingimused aitavad leida kihnlasi, kes on valmis vabatahtlikult päästevaldkonda panustama ja tulla vajadusel appi koos kutseliste päästjate meeskonnaga.

Päästehoones on kavas korraldada uue majaga tutvumiseks lahtiste uste päev, mis toimub tõenäoliselt augustis.

Maja avamisel osalesid peaminister Jüri Ratas, siseministeeriumi asekanstsler Viola Murd, päästeameti peadirektor Kuno Tammearu ja hoone omaniku esindajana Riigi Kinnisvara ASi juhatuse esimees Kati Kusmin.

Päästehoone ehitas Kihnu Pärnu REV Ehitus OÜ, arhitektiks Jaak Huimerind arhitektuuribüroost Stúdio Paralleel. Projekti kogumaksumus on 1,7 miljonit eurot, millele lisandub käibemaks.

Anu Saare

Kuidas portreterida kihnlast?

Suvisel pööripäeval avati Kihnu muuseumis Elle Metsa fotonäitus, kes kirjutab oma mõtteid Kihnust ja kihnlastest.

Kihnul on väga eriline koht minu südames. Olen siin käinud (pildistamis)retkedel juba aastaid. Ühel hetkel tundus, et ma tean sellest saarest juba üht-teist. Aga kui püüdsin läbi kaamerasilma hakata rohkem ka kihnlasi jäädvustama, hakkasin üha enam mõtlema sellele, milline see kihnlane siis õigupoolest on?

Mulle tundub, et kihnlane on kindlalt kahe jalaga maas ega püüagi olla keegi teine. Ta on lihtsalt tema ise. Ta teab täpselt, mida ta teeb ja milleks ta seda teeb. Ma kahtlustan, et kihnlane ei teagi, mida tähendab lõputu võidujooks ajaga ning alata kii- rustavate linnainimeste kohta ütlus „rööprähkleja“.

Imetlen ja tunnetan ikka ja jälle, milline külgetõmbejõud on kõrditribul! See on vägevuse ja jõu märk, kihnlaste ühtekuuluvuse triipkood. Tean, et massakana pole mul kunagi õigust kõrti kanda, aga selle külgetõmbejõud on lausa seletamatu.

Erinevate sündmuste ajal voolab saarele hulk mandrarahvast lähemalt ja kauge-

malt. Populaarsed on suvine kunstilaager, sügisene viiulifestival, räimeretk ja kudemisfestival, suve suursündmusest – Kihnu Mere Peost rääkimata. Aga selle koosolemise-tegemise kaudu sünnib tihti ka midagi uut, mis annab Kihnule mingi lisaväärtuse. On tavaks, et suvises kunstilaagris valminud pildid panakse muuseumimaja seinalle, kus need on kõigile vaatamiseks.

Kihnlaste üks kaubamärk on kindlasti käsitööoskus. Praegusel digi- ja massilise suur-

tootmise ajastul pole ju ometi iseenesestmõistetav, et sukavardad ja vardakott on naise identiteedi üks osa. Aga kihnu naise puhul on see just nii! Mandrilt tulnuna võib kõrvuni armuda peenekirjaliste kihnu mustrite maailma ja jäädagi sellest alatiseks sõltuvusse.

Noorte kihnlaste pillimänguoskus äratav imetlust! Seda ei tea väljastpoolt tulnu, kui palju selle oskuse omandamisele aega ja närvirakke kulub, aga esinemise enesekindlus laseb aimata, et see

oskus on omandatud ja lihvitud ning noored ise seda naudivad.

Olen näinud ja kogenud, et kihnlane oskab ka pidu pidada! Tants ja laul on olnud kihnlase truud saatjad ilmselt aegade algusest peale. Kui pidu, siis pidu - kõrdid lehvivad muusikataktis peo lõpuni välja. Isegi siis, kui see pidu lõpeb alles uue päeva koidikul. Kihnlastel on omad traditsioonilised tantsud, mida lapsedki näikse emapiimaga kaasa saavat - tantsupõrandal on enamasti kõik, kes juba käia oskavad/veel käia suudavad!

Olen jõudnud äratundmisele selleski, et kirikul on kihnlase südames väga oluline koht. Usk on vanemale põlvkonnale nagu hinge tasakaalukeel – aeg-ajalt tuleb käia kirikus, et jumalasõna kaudu oma tegemistele ja mõtetele kinnitust saada, et mälestada neid, keda enam elavate kirjas pole.

Massakad tulevad ja lähivad, aga kihnlane jääb! Siia, sellele väikesele maalapile keset merd – Kihnu...

Elle Mets

Laolud ning tansud kestkä veel!

Kihnu kunstilaager 2019 toimub 8.- 12. juulini Metsamaa pärimustalus, kus viie päeva jooksul maalitakse õpetajate juhendamisel.

Maalime Metsamaa pärimustalus, Kihnu kiriku ja Kihnu muuseumi juures, Suuru sadamas ja Kihnu tuletorni juures, lisaks veel mitmel pool Kihnu saarel, kohandades oma tegevusi vastavalt ilmaoludele.

Jätkame Kihnu naivistide maalitraditsioone, et valmistada teosed näitustele, mis toimuvad mitmel pool üle Kihnu saare. Põhinäitused toimuvad Kihnu Muuseumi

välisseinal ja Metsamaa pärimustalus.

Kihnu kunstilaagri fookuses on ka seekord Kihnu naivism ja harrastuskunst, kus valmistatakse uusi teoseid kaasaegsetele materjalidele uuel moel, kuid ikkagi kõiki neid samu ammuste Kihnu naivistide kohalikke maalitraditsioone järgides.

Laagri jooksul saavad laagris osalejad ülevaate Kihnu traditsioonidest, külastame Kihnu Muuseumi ja uurime sealset ekspositsiooni, et Kihnu ajaloolisi traditsioone kajastada ja neid süvendatult tundma õppida.

Kuna sellel aastal on juube-

lilaulupidu, uurime kohalikku laulu- ja tantsutraditsiooni, Kihnu pidude kultuuri, õpime Kihnu laule ja tantse, tutvume traditsioonilise kohaliku kunstiga. Maalime tantsijaid ja lauljaid.

Kihnu Mere Pidul toimub 2019. aastal juba kümnendat korda. Pidul on nime saanud Järsumäe Virve kuulsaks saanud laulu järgi. 2019. aastal möödub esimesest laulupeost 150 aastat ja 85-aastane tantsupidul toimub 20. korda.

Laagri osa on õppekäik Kihnu muuseumisse, kus vaatleme Kihnu kunstnike naivistide loomingut, mis kujutavad

pühi ja tähtpäevi. Kasutame saadud teadmisi kunstilaagris uute teoste loomisel.

Näitustele tulevad seekord siis ka laulvad pead ja tantsivad inimesed, väljapanek jääb Kihnu saart kaunistama terveks suveks kuni esimeste sügiseste tormiilmade saabumiseni. Ja see saab olema kindlasti väga omanäoline näitus.

Kunstilaagri juhendajad on kunstnikud Jaak Visnap ja Kadri Alesmaa.

Näituste pidulik avamine toimub Kihnu Pere Peo avamisürituste osana 12. juulil.

Jaak Visnap

Tänan, kallid kihnlased!

Nurga Jakob tervitab teid tänukirjaga Mustamäe kuningriigist! Soovin tänada kõiki, kes mind toetanud ja ootamatule võitlusele vähiga minuga kaasa mõelnud. Sügav kummarus minu poolt!

Ilma kindla ravita ja oodates teadmata tulevikku, otsustasin viimaste jõulupühade eel lansseerida abipalve. Eesmärgiga taastada vähiga kaotatud silmanägemine ja vabandada ajukasvajast, otsides maailma tasemel kaasaegsemaid ravimeetodeid.

Uus aasta algas tiheda graafikuga. Esmalt otsisin sõprade ja vend Aldeniga eestimaiseid arste. Pärast suhtlust ja mitut visiiti jätkasin otsimist laias maailmast. Loetud raamatute põhjal tean, et lisaks Euroopale ja USAle on mitmel alal teadus kõrgelt arenenud nn Araabiavöötme riikides.

Esimesed reisid klinikutesse on edukalt pimedat mehe-

na tehtud. Hetkel lepin kokku veel viimaseid kohtumisi Ameerika klinikutes, misjärel alustan ravi valitud kliinikus.

Seiklus kulgeb nii vastu, kui ka pärituules. Alustamine tühjalt lehelt oli raske. Tulevikus saan kogutud infot ja kontakte soovijatega jagada. Asutasin selleks uue MTÜ, mille abil saab antud murega inimesi aidata.

Barcelonas jäi meil sõber juhtkoer Lifega aega külastada arhitekt Antonio Gaudi loodud Parc Guelli. Seal on Tallinna tuvide asemel alfaaliigina sisse seadnud pikkade värviliste sulgedega Argentiina papagoid.

*Puhub vastu pärituul,
ei ole lõppenud mu luul.
Tüürin laeva, nägemata
parras kummal pool.
Taamal selge tulevik,
minu silmapiir*

Kohtume nägijana!

Jakob Jõgisuu

Täiendavalt on võimalik lugeda Jakobi lugu tema Facebooki lehelt.

<https://www.facebook.com/100000112714271/posts/2872007692812960?sfns=mo>

<https://www.facebook.com/100000112714271/posts/2993443860669342?sfns=mo>

Varakevadel Setomaal

Setomaal oli meie teejuht Ingrid Kala (pildil seto rahvarõivastes), kelle käisime jüripäeva kirmasel, heategevuskontserdil, Seto muuseumides ning - mis kõige tähtsam - kohtusime seto käsitöömeistritega. Enim imestasime ülipeente korjatud kirjadega pealinikute üle, mida kootakse telgedel.

Noodi Maie

Suurräti kudumine telgedel

Kui Kihnus on levinud ainult kahe tallalauaga kudumine, siis seto suurrätti kootakse 12 tallalauaga

Kihnus toimusid Eesti Saarte Koolide 6.

Eesti Saarte Koolide 6. Pärimus-
päevadel osales 9 kooli:
Ruhnu, Kihnu, Muhu, Mustjala,
Leisi, Käina, Pakri, Prangli,
Vormsi - kokku 180 last

Pärimuspäevade lipp tuli Ruhnust, sel aastal heiskasid selle Kihnu koo-
li lõpetajad Joanna ja Timur. Lipu võttis kaasa Prangli kool

Lambaraudadega lambaniitmist näitavad õpetajad Ly ja Külli Kolde
talust musta ute peal

Mihkel ja Mirtel õpivad "Liiasi-puaera"

Kolde Ago jagas muti-
rakendamise võtteid

Kaja Jaan aitas huvilistel ragulka
valmis meisterdada

Pärimuspäevad

Õpetajad Hilma ja Külli andsid
rongkäigule hoogu

Muhu lapsed esinesid rõõmsalt ja julgelt

Õhtuse kontserdi avas Pihlamäe Virve lauluga
"Merepidu"

Fotod: Triinu Vohu

Kalju Elvi ja Kasemaa Ella näitasid,
kuidas villast lõng saab

Liivi rahvalaulu "Puhu tuul" oskas kaasa laulda terve saal

Elme ja Talvi kostitasid külalisi koduste
ja maitsvate roogadega

Õhtu lõpetas ühislaul "Kivine Kihnu kallas"

Mis võimalused on noorel Kihnus aega si

FBst Kihnu Noortetuba Kihnu saab värsket infot selle kohta, mis meil saarel noortele ja noortega toimub.

Olulisemad sündmused suvel:

JUULI

4.-7. juuli

Laulu-, tantsu- ja pillipidu Tallinnas koos Kihnu noortega

6. juuli

Kettagolfi õppepäev, info: noorsootöötaja Jana, tel 5332 1220, noortejuht@kihnu.ee

8.-11. juuli

Kihnu Noortetuba, valmistume kauplemiseks, kes soovib Mere Peo laadale minna, info: noorsootöötaja Jana, tel 5332 1220, noortejuht@kihnu.ee

8.-12. juuli

Kunstitaager Metsamaal, SA Kihnu Kultuuriruum, www.kultuuriruum.ee, Mare, mare.matas@gmail.com

12.-14. juuli

Kihnu Mere Pidul, www.kultuuriruum.ee

15.-19. juuli

Purjetamislaager sadamas, info: noorsootöötaja Jana, tel 5332 1220, noortejuht@kihnu.ee

22.-26. juuli

Ujumislaager Kihnu Kooli 2.-3. klassi lastele, info: noorsootöötaja Jana, tel 5332 1220, noortejuht@kihnu.ee

AUGUST

1.-4. august

Rannamängud Audrus, noored 18+, info: Rahvamaja, Veera, tel 5186819, rahvamaja@kihnu.ee

5.-9. august

Pillilaager Metsamaal, SA Kihnu Kultuuriruum, www.kultuuriruum.ee, Marju, marjuvesik@gmail.com

10. august

Kihnu Tansu Päev,

info: Rahvamaja, Veera, tel 5186819, rahvamaja@kihnu.ee

24. august

Männakäba maraton, lastejooksud, 10km jooks www.kihnumaraton.ee

Võimalused tegevusteks:

Suvel on noortetuba Kihnu avatud E, T kella 11-16, K 11-14, noortetuba võib olla

kokkusaamiskohaks, et siis ühiselt mängida mängu, minna matkama või hoopis valmistada Kihnu Mere Peol laadale müüma minemiseks. Kui kellelgi tuleb soov ise korraldada LANi või Just Dance võistlust, andke julgelt teada, teeme ära. Info: FB: Kihnu Noortetuba Kihnu

Rahvamaja ümber saab lauatenist ja malet-kabet

Millist mõju avaldavad ohtlikud ained ja ravimijäägid Läänemere elustikule ja meie toidulauale?

Tallinna Tehnikaülikooli, Venemaa ja Soome teadlased alustasid koostööd, et selgitada välja merekeskkonda sattunud ohtlike ainete, sh ravimijääkide, mõju Läänemere idaosas põhjaloomadele.

Teadusprojekt HAZLESS on aktuaalne, kuna just põhjelaestikust toituvad eestlaste armastatud lest, särg ja angerjas.

Tallinna Tehnikaülikooli (TalTech) mereteadlane Inga Lips selgitas, et ohtlikud ained võivad põhjustada organismides haigusi, immuunsüsteemi nõrgenemist, vääramisprobleeme ja geneetilisi muutusi. „Paraku on mõju-uuringuid tehtud väga

vähe ning seetõttu pole meil enamuse ohtlike ainete tegeliku mõju kohta piisavaid teadmisi. See muudab keeruliseks ka erinevate kaitsemeetmete väljatöötamise ja kasutuselevõtu,“ kinnitas Lips.

Läänemeres on ka varem uuritud inimtegevuse tõttu merre sattuvaid ja elusloodust ohustavaid aineid (nt elavhõbe, taime- ja putukamürgid, tööstusest pärinevad kemikaalid, sh tänaseks keelustatud, kuid merekeskkonnas püsivad ained) nii merevees, -settes kui ka elustikus. Uus ja põhjalik uuring on unikaalne, kuna erinevalt varasemast tehakse põhjalikke uuringuid Soome lahe

idaosas ning teadlastel on juurdepääs ka Venemaa seireandmetele.

Et mõista reostuse allikaid, modelleerivad teadlased saaste levikut sadamatest, reoveepuhastusjaamadest ja jõesuudmetest. Samuti koostatakse põhjalikud kaardid ohtlike ainete sisaldusest ja allikatest Soome lahe idaosas.

Eesti, Venemaa ja Soome piiriülese teadusprojekti eesmärgiks on välja töötada ja rakendada indikaatorid ohtlike ainete mõju kindlakstegemiseks Soome lahe idaosas, mida saab hiljem kasutada ka Läänemere teiste piirkondade seireks ja keskkonnaseisundi hindamiseks.

Projekti osalevad TalTechi meresüsteemide instituut, Venemaa Teaduste Akadeemia uuringute ja ökoloogilise kaitse keskus ning zooloogia instituut, samuti Soome Keskkonnainstituut.

Eesti-Vene piiriülese koostööprogrammi (www.estoniarussia.eu) projekti „Ohtlikud ained Soome lahe idaosas - sisaldused ja mõjuhinnang (HAZLESS)“ rahastab Euroopa Liit, Eesti riik ja Vene Föderatsioon. Projekti kogueelarve on 469 300 eurot, millest programm kaasfinantseerib 90%. Eesti omaosalust finantseerib Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Krõõt Nõges

sustada?

mängida, platsil on väiksed **jalgpallivärvad**.

Kettagolf on mäng, mille eesmärgiks on visata lendav ketas võimalikult vähesete visetega spetsiaalsesse korvi. Noortetoast saab laenutada kettaid ja minna Rock City metsa üles pandud rajale mängima. Õppepäev 6. juulil.

Tennis – platsi kasutus on Kihnu noortele tasuta, reketid ja pallid saate rahvamajast, rent 1 eur reket ja 50 senti pall. *Info: Rahvamaja, Veera, tel 518 6819, rahvamaja@kihnu.ee*

Vanarahvamaja platsil saate **jalg-, korv- ja võrkpalli mängida**.

Jõusaal – Kihnu Kooli õpilasele ja Kihnu Kooli lõpetanud õpilasele, kes õpib keskkoolis või kutsekeskkoolis tasuta, teistele ühekordne sissepääs 3 eurot, kuupilet 15 eurot; *info: Rahvamaja, Veera, tel 518 6819, rahvamaja@kihnu.ee*

TRX treening, mis seisneb spetsiaalsete rihmadega oma kehakaaluga tehtavatel harjutustel.

Selle trenni tulemusena areneb jõud, paindumus ja tasakaal. Treeningvahendite kasutamine rahvamajas saalis, tasuta. Aeg kokkuleppida *info: Veera, tel 518 6819, rahvamaja@kihnu.ee*

Raamatukogu on avatud **E, T kella 10-16, K 10-14**. Raamatukogust saab lisaks raamatutele ja ajakirjadele ka filme laenutada või kohe noortetoas vaadata.

Kihnu Reesuratas – avastamist väärt ringmarsruut Kihnu aaretega. Kas teie teate kõiki aardeid? Alustada võid oma kodust jalg- või jalgrattaga, täpsem kaart ja *info www.visitkihnu.ee/et/reesuratas*.

Kogu ringi pikkus on 23 km, aga igaüks võib endale meelepärased punktid välja valida, igas punktis on telefoni või tahvelarvutiga lugemiseks QR koodid, kust saate lugeda huvitavaid fakte, näiteks kus asub lõputa tee ja kes seal pimedatel öödel võib ennast ilmutada?

Männi Jana

Lahkunu lähedaste asjaajamine muutub lihtsamaks

Juulikuust pole lahkunu lähedasel enam tarvidust surma registreerimiseks pöörduda kohaliku omavalitsuse perekonnaseisuametniku poole, sest surmatõendi väljastab tervishoiuteenuse osutaja.

„Kui seni pidi inimele lähedase surma korral matuse-, pärimis- ja muude vajalike tegevustega alustamiseks pöörduma esmalt tervishoiuteenuse osutaja poole ja siis kohaliku omavalitsusse, kus registreeriti surm ja anti surmatõend, siis juulikuust saab esmase surmatõendi tervishoiuteenuse osutajalt ja kohaliku omavalitsusse minema ei pea,“ sõnas siseministri rahvastiku toimingute osakonna juhataja Enel Pungas. „Niigi raskel ajal on inimese jaoks oluline, et asjaajamist ja käimisi oleks võimalikult vähe.“

Elektroonilise andmevahetuse käivitamisega jõuavad surmaga seotud andmed kiirelt rahvastikuregistrisse ning surma põhjuste registrisse. Sellega

väheneb surnu lähedaste ajakulu, lisaks välditakse olukordi, kus lähedased peavad maksma riigile tagasi surnule väljamakstud toetusi või pensioni.

Surma põhjuste register muutub elektroonseks ning paraneb andmete kvaliteet. „Kaovad paberil arstlikud surmateatised ja arstid ei pea enam andmeid paberil surma põhjuste registrisse edastama,“ ütles sotsiaalministeeriumi e-teenuste ja innovatsiooni asekancler Kalle Killar.

Pärast 1. juulit saavad surnu lähedased surmatõendi tervishoiuasutusest.

Siseministeeriumi ja sotsiaalministeeriumi surma registreerimise lihtsustamise ühisprojekt sisaldas IT-arendusi ning muudatusi perekonnaseisutoimingute seaduses. Tegemist on esimese etapiga arendusprojektis, mille kaugem eesmärk on muuta kogu surmaga seotud asjaajamine paberivabaks ning võimalikult mugavaks kõigile osapooltele.

Pia Kuusik,
Siseministeeriumi
kommunikatsiooninõunik

KIHNU VALLAVALITSUSES

- ◆ Suaru sadama-alal Muuli, Sadamakõrtsu ja Jõujaam-Sadama tee kinnistutel paiknevatel kolmel 80 m² platsil lubatakse tänavakaubanduse raames tegeleda jalgrattarendite teenuse pakkumisega;
- ◆ Kuraga (Rootsiküla) jagati kaheks - Kuraga ja Uue-Kuraga, mõlema sihtotstarbeks jäi maatulundusmaa;
- ◆ Kiideti heaks Leili Joala poolt esitatud hajaasustuse programmi 2017. aasta taotlusvooru aruanne projektile „Kaevandu omapuhasti rajamine“;
- ◆ Kiideti heaks Reena Vart'i poolt esitatud hajaasustuse programmi 2017. aasta taotlusvooru aruanne projektile „Pihlamäe puurkaevu ja veetorustiku rajamine, veepuhastusseadmete paigaldamine“;
- ◆ Väljastati kasutusluba Valve (Lemsi küla) katastriüksusel asuvale päästehoonetele;
- ◆ Kiideti heaks valla 2018. majandusaasta aruanne;
- ◆ Kaevandu (Lemsi küla) septikule koos imbväljakuga väljastati kasutusluba;
- ◆ Marko Sutt'ile väljastati projekteerimistingimused Mäeotsa kinnistule (Linaküla) garaaži projekteerimiseks;

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

- ◆ Kihnu valla esindajaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindusorganites määrati: ELVLi volikogus vallavanem Ingvar Saare, tema asendajaks abivallavanem Taivi Vesik.
- ◆ ELVLi üldkoosolekul abivallavanem Taivi Vesik ja vallavolikogu liige Egon Vohu, kelle asendajateks vastavalt vallavolikogu liikmed Käthlin Palu ja Ene Laine.
- ◆ Jäeti kasutamata ostueesõigus Uusmaja 4 korteri osas,
- ◆ Otsustati põhivarade ümberklassifitseerimine ja bilansist välja kandmine;
- ◆ Tunnistati nurjunuks Kihnu Vallavolikogu 31. jaanuari 2019 otsuse nr 5 „Hoonestusõiguse seadmine eelläbirääkimistega pakkumise korras“ alusel läbi viidud kirjalik enam-pakkumine Suaru sadama kohvikuhoonde ehitamise hoonestusõiguse seadmiseks, kuna ükski pakkumine ei vastanud nõuetele.
- ◆ Sadamakõrtsu hoonestusõigus anti otsustuskorras FIE Rainer Vesikule.

Noored jalgpallurid osalesid laagris

17.-21. juunil Kihnus toiminud Eesti Jalgpalli Liidu ja Rimi suvelaagris osales 29 last ja neid juhendasid treenerid Eva Maria Stina Peek, Alar Peek ning Kihnu jalgpalli-laagritest välja kasvanud Matias Laos ja Kevin Leas.

Laagrilised veetsid meeleolukad viis päeva jalgpalliväljakul, kus tehti harjutusi ja lõbusaid mängu. Neljapäeval külastati ka A. Le Coq Arenat, kus jagasid lastele autogramme meeste koondiste mängijad Sergei Lepmets, Vlasiy

Sinyavskiy, Erik Sorga ja Märten Kuusk.

Viimasel päeval said kõik osalejad auhinnad ning diplomid mälestuseks lõbusast suvenädalast.

Jalgpalli suvelaagritest võttis osa üle Eesti 679 last, keda

juhendas kokku 69 treenerit, lisaks olid osades laagrites abilisteks Tallinna Arte gümnaasiumi jalgpalliklassi 10.-11. klassi õpilased.

Teet Allas

Eesti Jalgpalli Liidu
rahvajalgpalli osakonna juhataja

KUHU MINNA

JUULI

Laupäeval, 6. juulil *Kurasel*
ansambel **KRUIIS**

8.-12. juulil *Metsamaa pärimustalus*
KIHNU KUNSTILAAGER

12.-14. juulil *Kihnu sadamas*
KIHNU MERE PIDU

Laupäeval, 20. juulil *Kurasel*
ansambel **HR KUU**

Neljapäeval, 25. juulil *Kurasel*
DISKO

Reedel, 26. juulil *Kurasel*
DISKO

Laupäeval, 27. juulil *Rannahallis*
ansambel **APELSIN**

OOTAME KIHNLASI

Kihnu Mere Peo **LAADALE**
laupäeval, 13. juulil **MÜÜMA**
oma toredaid tooteid, käsitööd ja
kõike muud head kohalikku,
et külastajad saaksid nautida
parimaid maitseid.

Kihnlastele on laadal osalemine tasuta!

Sooviavaldus saata

marjuvesik@gmail.com või
helistada telefonil 529 4734

VÄLJAKUTSE KIHNU KALURITELE!

Ootame teid 13. juulil kell 14,
Kihnu Mere Peole võistleva,
et 10. juubeliüritus oleks veel
toredam ja huvitavam.

Osalejatele väärikad auhinnad!

Registreerimine kohapeal infoletis!

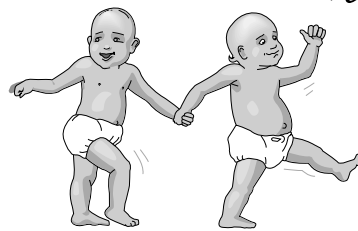
ARSTIPUNKTI TEADAANNE

Dr Katrin Sihver alustab alates 1. juulist tegevust Tori perearstina. Kihnu jääb dr Sihver kuni uue perearsti leidmiseni ajutiseks asendajaks.

Plaanilised vastuvõtud
esmaspäeviti kell 15:30–18:00 ja
neljapäeviti kell 11:00–15:00.
Pereõe Riina Saare vastuvõtuajad
jäävad endisteks.

Kord kuus esmaspäevast kolmapäevani võtab vastu dr Meeli Maripuu.
Esialgssed kuupäevad: 22.–24. juuli;
12.–14. august,
9.–11. september,
7.–9. oktoober,
4.–6. november ja
2.–3. detsember.

Õnnitleme!

*Kristel Nazarovi ja Mihkel Jõe
perre sündis 13. juunil 2019
poeg Hardin Jõe*

Juulikuu sünnipäevalapsed

4. juuli

*Katrin Kump (Niidu) 72
Urve Haasma (Maruga) 60*

7. juuli

*Olavi Kõrre (Uusmaja) 55
17. juuli
Liisa Nazarova (Pärna) 81*

19. juuli

*Krista Urvet (Uusmaja) 71
Aivar Saare (Pajumetsa) 55*

20. juuli

*Vello Metsa (Tõhvri) 75
25. juuli
Ella Saare (Palmi) 78
Vello Oad (Lohise) 70*

27. juuli

Eve Tapp (Tällemäe) 50

Metsamaa pärimustalu Nuõrdokohvik

Kohvik on avatud
N-L kell 12-24
P kell 12-20

22.-24. juunil, P 23. juunil kuni kell 18
27.-29. juunil (L kuni kell 17)
8.-12. juulil KUNSTILAAGER!
L 13. juulil Kihnu Mere Peo võrkpalli turniir, kell 16-18
18.-21. juulil
25.-28. juulil
1.-2. augustil
5.-9. augustil PILLILAAGER!
15.-18. augustil
22.-25. augustil
29.-31. augustil

Kohtumõ Nuõrdokohvikuss!

kaluritõpääväle pühendet vestival

Kogu peo vältel on külastajatele avatud
METSAMAA PÄRIMUSTALU,
MUUSEUM, KIRIK ja TULETORN.
 Sadamas on avatud **KOHVIKUD.**

REEDEL, 12. juulil

- 14.00 Toitlustajad avavad kohvikud SADAMAS
- 17.00 Näituse „Laolud ning tansud kestkä veel! ehk Laul ja tants las kestab veel!“ avamine Kihnu Muuseumi seinal.
- Sissepääs sadamas olevale peolale piletiga al 18.00
- 19.45 **MOOTORRATASTE PARAAD** Arumäelt sadamasse läbi Lemi küla
- 20.00 **PEO AVALÖÖK** sadamas, avasõnavõttud ja lipu heiskamine
- 20.15 KangooJumps By Maarit ja Kihnu Noored
- 20.20 Kesk-Eesti segarahvatantsurühm **HELKUR**
- 20.35 Kihnu Naisrühm **PITSID PAISTVAD**
Vancouveri segarühm **KILPLASED**
- 21.30 **KIHNU VIRVE ja PEREANSAMBEL**
AUDRU JÕELAEVANDUSE PUNT
- 23.15 Peaesineja ansambel **SÕPRUSE PUIESTEE**
- 00.30 Tantsuks ansambel **VÄLIHARF**

Jenny Kruse ja
Eesti ajalooline purjelaev Hoppet
 pakuvad suurepäraseid
 mereelamusi kõigile külalistele!

LAUPÄEVAL, 13. juulil

SADAMAS:

- 9.00 **LAADAPLATSI AVAMINE** käsitöö ja rahvusliku toidu laat
- Kontserdid ja tegevused lastele ja täiskasvanutele: mängud, võistlused, õhupalliloomad, meisterdamistöötuba, hiigelmullitamine, näomaalija, MiniFarm, KangooJump, patsipunumised jne.
- 12.00-13.00 Völumaa Lasteteater „Kessu ja Tripp“
- 13.00 Kangoo Jump tutvustus, võimalus ise proovida, trenni teha
- 13.30 Kesk-Eesti segarahvatantsurühm **HELKUR**
- 13.45 Kangoo Jump tutvustus, võimalus ise proovida, trenni teha
- 14.00 **SPORDIVÕISTLUSED SADAMAS:** üldine jõukatsumine ja võistlused kihnlased versus massakad. Kõik on oodatud osalema! Registreerimine sadamas Infopunktis

Sissepääs piletiga sadamas peolale al 18.00

- 19.00 Naisrühm **KABUJALAKE**
- 19.15 Folkloorirühm **KAKSHAN SEM** Marimaalt
- 20.15 **KIHNU PILLILAPSED JA KIHNU TANTSIJAD – LAULJAD** Kihnu tantsutuba
- 21.30 Peaesineja **THE TUBERKULOITED**
- 22.45 Tantsuks ansambel **KASSIAHASTUS** Soomest

METSAMAAL:

- 15.00 Juubelinäituse „Kihnu Mere Pidul 10“ avamine
- 16.00 Võrkpallipere suvetuur „Eesti on Võrkpallimaa 100“, sõprusmängud

PÜHAPÄEVAL, 14. juulil

- 10.00 Jumalateenistus kirikus
- 12.00 Surnuaiapäha

TOETAJAD:

